

Současná situace na ukrajinském trhu – aktuální podmínky obchodování

*Oksana Antonenko
CzechTrade Ukrajina – Kyjev*

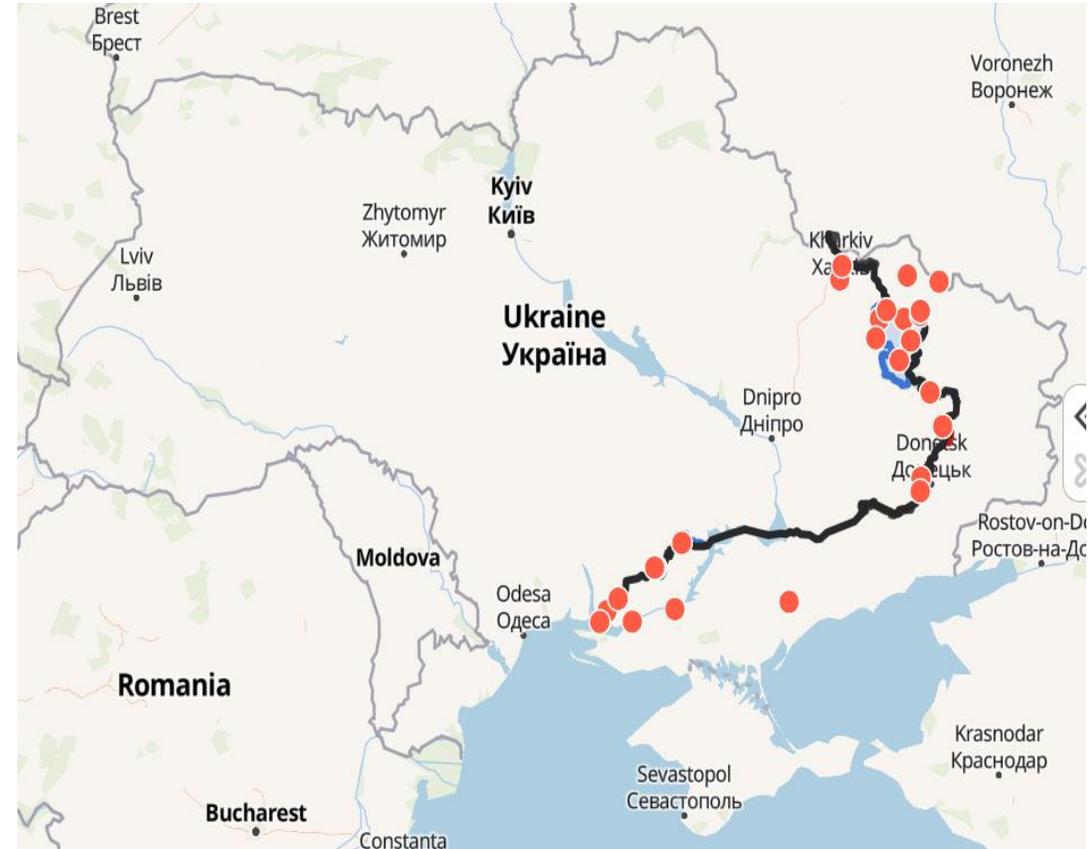
15. 9. 2022

EXPERT NA VÁŠ EXPORT

Aktuální válečná a humanitární situace

- linie fronty – 1300 km
- začátkem září zahájila Ukrajina protiútok
- dočasně okupováno cca 20 % území – Charkivská Luhanská, Doněcká, Zaporizžská, Chersonská oblasti
- 6,6 mil. vnitřních uprchlíků (cca 15 % obyvatel) – celkové obyvatelstvo 41,1 milionů obyvatel
- 6 mil. obyvatel vyjelo do zahraničí – 10 % se vrátilo do Ukrajiny
- válečný stav do 21.11.2022
- zavedeny ve všech oblastech vojenské administrace
- všeobecná mobilizace, zákaz vyjíždět do zahraničí mužům ve věku 18-60 let – v armádě a bezpečnostních složkách slouží přes 1 mil. osob

Jak vypadá běžný život

— Centrální a západní regiony

- Vzdušné poplachy – zavírají se obchodní a kancelářská centra, nejezdí pozemní doprava, část lidí jde do krytů (stanice metra)
- Povinnost nosit s sebou doklad totožnosti
- Zákaz vycházení a vyjíždění od 23.00 do 5.00
- Při vjezdu do větších obcí jsou oddíly domobrany, kontrola dokladů
- Děti chodí do škol a školek, pokud v budově je kryt

— Východní regiony jsou ostřelovány

- Výrobní podniky, komunální služby fungují
- existuje vlakové spojení se městy Dnipro, Charkiv, Mykolajiv, Záporoží

Dopady na ekonomiku

- HDP 2022: propad o 35-40 %
- Schodek státního rozpočtu: 20 % HDP
- Okupované oblasti generovali cca 21 % státního HDP
- Největší propad v těžebním průmyslu, stavebnictví, metalurgii
- Stabilní pozice IT odvětví, část podniků vykázala meziroční nárůst služeb
- Inflace: 20 %
- UAH oslábila vůči USD a EUR o 35 % (1EUR/41AH, 1USD/40 USD)
- Ke konci srpna 80 % podniků obnovily svou činnost
- Část podniků je relokována do západních a centrálních regionů

Ministerstvo ekonomiky Ukrajiny: škody sahají 564,9 mld. USD

— Struktura škody podle sektorů

- 119 mld. – **infrastruktura**: zničeno nebo poškozeno 8 tis. km silnic, desítky železničních stanic, letiště
- 112 mld. – ztráty **HDP**
- 90,5 mld. – ztráty **civilního obyvatelstva**: zničeno 10 mil.m2 obytných prostorů, 200 tis. aut, zásoby potravin pro 5 mil. osob
- 80 mld. – ztráty **podniků a organizací**
- 54 mld. – ztráty **přímých investic** do ukrajinské ekonomiky
- 48 mld. – ztráty **státního rozpočtu**

— Každý nový den války navyšuje objem škody

Poválečná obnova

— **Ukrajinský premiér prezentoval plán obnovy pro mezinárodní veřejnost 4. července v Luganu:**

- Doba trvání – 10 let
- Tři etapy: 2022 – Fast recovery, 2023-2025 – obnovení zničené infrastruktury, 2026-2032 – modernizace, výstavba nových objektů
- Předpokládaní částka – 750 mld. EUR
- Pro každý region byl vybrán partnerský stát: **Česká republika – Dněpropetrovská oblast**

— **Fast recovery program** – opravy kritické infrastruktury na osvobozených územích:
[Recovery Plan](#)

- Výstavba a opravy škol, školek, nemocnic
- Oprava infrastruktury: mosty, elektrické vedení, kotelny
- Výstavba a opravy obytných prostor: vícepodlažní bytové domy a rodinné domy

Poválečná obnova: Financování

— Předpokládané zdroje financování

- Fast recovery – cca 65 mld. USD – grantová pomoc
- 2023-2025 – grantová pomoc a soukromé investice
- 2026-2032 – soukromé investice
- Ruské reparace, zmrazená aktiva RF a ruských oligarchů

— Bankovní instrumenty:

- EBRD - Trade facilitation program – spolupráce s vybranými bankami a poskytování garancí při obchodování s UA
- ČEB, EGAP – programy na trhu Ukrajiny budou obnoveny po ukončení válečných událostí
- Připravují se nástroje EU pro financování projektů rekonstrukce

— Humanitární pomoc:

- Humanitární pomoc se poskytuje přes MZV
- ČRA

ČR – Ukrajina: vzájemný obchod 2022 (1.-7.2022)

— Dopady války na obchodní výměnu jsou menší než se dalo čekat

- Vývoz do Ukrajiny: **12,7 mld. CZK (-28 %)**
- Dovoz z Ukrajiny: **21,8 mld. CZK (-5,59 %)**
- Obrat: **34,5 mld. CZK (-16 %)**

— Hlavní položky dovozu

- Železná ruda (cca 50 %)
- Kabely a další komponenty pro automotive (závody se nacházejí na Západní Ukrajině)

— Hlavní položky vývozu

- Stroje na přijímání, vysílání, zpracování dat
- Motorová vozidla

Nejčastější problémy podniků

- **Kancelář se nachází na okupovaném území**
  - změnit registraci přes státního registrátora na kontrolovatelném území
- **Majetek byl poškozen raketovým útokem**
  - spojit s příslušnou službou vojenské administrace, aby byla zaregistrována škoda
- **Mobilizace zaměstnanců**
  - zaměstnanec zachovává pracovní místo bez výplaty mzdy
- **Relokace kanceláře, skladu nebo celé výroby**
  - program relokace od Ministerstva ekonomika nebo určité oblasti (Lvovská, Dněpropetrovská)
- **Termín 180 dnů (od 09.07.2022) - maximální termín mezi platbou a dodávkou zboží**
- **Potvrzení od vojenské administrace, že ukrajinský zákazník se nachází na území pod kontrolou Ukrajiny** – podmínka banky pro zaúčtování platby nebo odeslání zboží
- **Komplikace a zdražení dopravy:** přístavy na Černém moři jsou zablokovány - kapacita železnice není dostatečná, aby nahradila výpadky vodní přepravy - zahraniční kamionové společnosti nepůsobí na ukrajinském území v době válečného stavu

Válka poskytuje obchodní příležitosti

- Sankce vůči RF a Bělorusku
- Ukrajinské podniky se nacházejí na okupovaném území
- Zablokované přístavy na Černém moři – změna a zdražení logistiky dodávek z Číny
- Výpadky na trhu určitých položek:
  - Zemědělská technika
  - Pohonné hmoty
  - Hnojiva
  - Strojírenská produkce - komponenty
  - Kovové polotovary (dva metalurgické závody jsou zničeny v Mariupolu)
  - Spotřební zboží
  - Sůl (výrobce je na okupovaném území)

EU je největším obchodním partnerem Ukrajiny – přes 40 % celkového vývozu

Ukrajina – EU

- Od roku 2017 platí **Asociační dohoda s EU**
- **Červen 2022** – Ukrajině a Moldavsku byl **udělen status kandidátské země – zásadní politické rozhodnutí EU**
- **Ukrajinský trh se postupně integruje do vnitřního trhu EU:**
  - přesun výroby do UA – zkracování dodavatelských řetězců
  - částečná lokalizace výroby v UA
  - zdroj surovin

Současný stav: prioritní obory

- Obranný průmysl
- Zdravotnictví
- Energetika
- Zemědělství
- Stavebnictví a infrastruktura
- Vodní a odpadové hospodářství

Obranný průmysl

- Výdeje na obranu a bezpečnost státu byly v návaznosti na válku mimořádně navýšeny – rozpočet 2023 – 9 mld. EUR na zbraně
- Významnou část zbraní dostává Ukrajina v rámci pomoci
- Velvyslanectví Ukrajiny v ČR založilo sbírku na podporu ukrajinské armády – podniky a občané ČR celkem poslali přes 3 mld. Kč na pomoc Ukrajině
- Vlastní výroba obranné techniky: poptávky po kovových polotovarech a soustruzích

Zdravotnictví: infrastruktura

- **V důsledku války vyrostly poptávky po všech typech zdravotnických potřeb**
  - především pro chirurgické zákroky
  - první pomoc v polních podmínkách – speciální lékárničky, systémy zastavení krve při zraněních
- **Zařízení pro polní podmínky:**
  - Polní nemocnice – které se rozkládají a skládají do 2 hodin
  - Speciální automobily, které mohou sloužit jak chirurgické sály
  - Sanitky
  - Generátory a kogenerační jednotky
- **Do budoucna plánuje Ukrajina vlastní výrobu zdravotnických potřeb**

Energetika: současný stav a perspektivy

- **Spotřeba elektřiny klesla o 30 %**
- **Od 25. února 2022 je** ukrajinská přenosová soustava integrována s kontinentální evropskou sítí ENTSO-E, od června 2022 prodává Ukrajina elektřinu do EU
- **Několik generujících objektů je okupováno:**
  - Záporožská jaderná elektrárna, všechny bloky jsou odpojeny soustavy
  - Jedna vodní elektrárna, 3 tepelné elektrárny
  - 40 % objektů obnovitelných zdrojů
- **Energetická strategie země do roku 2035**
  - Snížit energetickou náročnost hospodářství na polovinu (cca 3x energeticky náročnější než průměr EU)
  - Významně navýšit podíl obnovitelných zdrojů energie (25 % do r.2035; nyní 12 %)
- **Hrozba raketových útoků na objekty energetické infrastruktury**

Zemědělství a zpracovatelský průmysl

- **Agropotravinářský sektor** se podílí 11 % na HDP země a cca 40 % na vývozu
- **Světový exportér** slunečnicového oleje, ječmene, pšenice, sóji, kuřecího masa, vajec a medu
- **Blokáda přístavů na Černém moři** byla částečně uvolněna v srpnu
- Velká část zemědělské produkce se nachází v skladovacích zařízeních – **technologie rozšíření skladovacích kapacit**
- V letošní sezóně bylo zaseto 80 % polí
- Velká část polních ploch ve východních regionech je **zaminována**
- **Došlo ke ztrátám cca 50-60 tis hlav dobytka**

Stavebnictví a infrastruktura

- Škoda v oblasti infrastruktury sahá přes 100 mld. USD, zničeno nebo poškozeno:
  - 8 tis. km silnic, 6,3 tis. železničních tratí, přes 1 tis. škol a školek, 20 obchodních center a další
- Část projektů se realizuje v rámci Fast Recovery, přes grantové financování
- Kontejnerová mobilní městečka pro vnitřní úprchlíky
- Mobilní zařízení na přípravu pitné vody v osvobozených vesnicích
- Kogenerační zařízení pro zajištění zásobování teplem obcí
- Státní rozpočet 2023 počítá s výdeji na výstavbu metra ve městech Dnipro a Charkov

Kde hledat informace o ukrajinských firmách

- V době válečného stavu byl přístup k veřejným databázím omezen
  - Alternativní portály <https://opendatabot.ua/>, <https://youcontrol.com.ua/>
- Vyhledání v databázích:
  - www.prom.ua, www.kompass.ua, www.ua-region.com.ua
- Statistické údaje
  - <https://ukrstat.gov.ua>
- Vyhledání v databázích
  - www.prom.ua, www.kompass.ua, www.ua-region.com.ua

Základní daně a náklady na podnikání

- DPH – základní sazba: **20,0 % / 7 % (léky a zdravotnická technika)**
- Daň z příjmů (PO): **18 %**
- Odvody zaměstnavatele za zaměstnance: **22 % z hrubé mzdy**
- Minimální hrubá mzda (1. 10. 2022): **6 700 UAH / cca 167 EUR**
- Průměrná mzda Ukrajina / Kyjev: **375 / 437 EUR (čistá)**
www.work.ua
- Daň z příjmů (FO): **18 %**
- Vojenská daň (FO): **1,5 %**

Služby CzechTrade v reakci na válku

— Krizové poradenství

- Vyhledání náhradního exportního odbytí
- Problémy s dodávkami

— Export pro obnovu Ukrajiny – vyplňte formulář a přihlaste se [Export pro obnovu UA](#)

- Výrobní a technologické možnosti českých podniků pro obnovu ukrajinského hospodářství
- Formování databáze poptávek z Ukrajiny
- Párování českých nabídek a ukrajinských poptávek

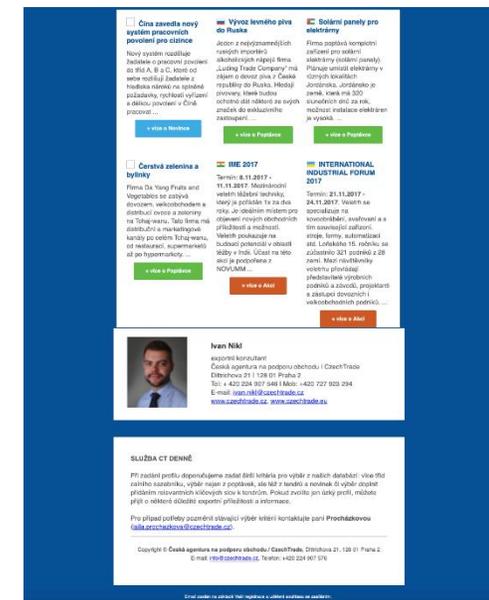
— Podpora importu pro rozvoj exportu

- Vyhledání nových dodavatelů přes síť zahraničních kanceláří CzechTrade
- Formování databáze poptávek z Ukrajiny

CzechTrade Denně

Exportní příležitosti do Vašeho e-mailu

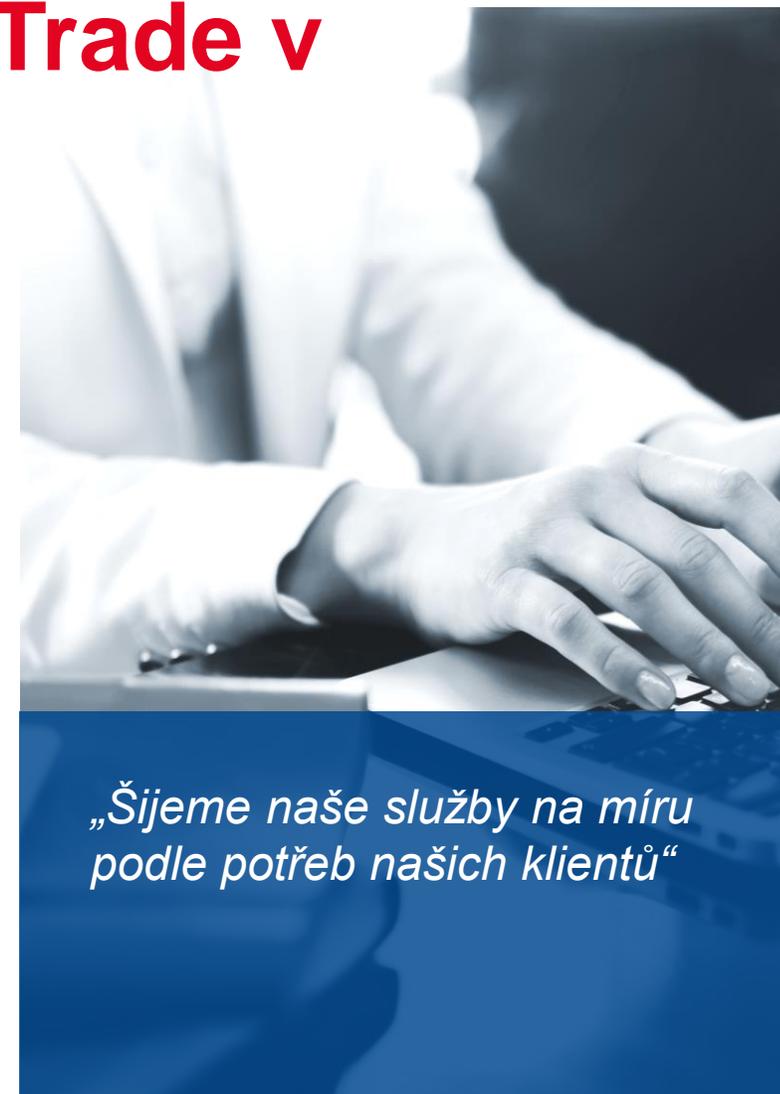
- Služba je bezplatná
- Exportní příležitosti denně zasílané od zástupců zahraniční sítě CzechTrade, přímo od zahraničních firem a z dalších zdrojů
  - Zahraniční poptávky, projekty a tendry
  - Obchodní novinky ze zahraničí
  - Akce v zahraničí
  - Semináře zaměřené na export pořádané CzechTrade

ODKAZ PRO NASTAVENÍ FILTRU PRO ODESÍLÁNÍ RELEVANTNÍCH INFORMACÍ DŮLEŽITÝCH PRO VAŠE PODNIKÁNÍ: <https://www.czechtrade.cz/czechtrade-denne/objednavka>

Připravte se předem na včasný vstup na trh Ukrajiny: **komplexní služby CzechTrade v zahraníčí**

- **Vyhledání obchodních kontaktů (bez/s ověřením)**
- Ověření zájmu o výrobek/službu
- Vyhledání obchodních zástupců
- **Komplexní služba Kompas**
- Prezentace firem na stánku CzechTrade na veletrzích
- Sourcing Days
- Další služby (tlumočení, doprovod na jednání, ...)

Prostor pro osobní konzultace

MEETING POINT CZECHTRADE

6. 10. 2022, Brno, BVV

Konzultace s řediteli zahraničních kanceláří
CzechTrade. Přihlásit se můžete na [MeetingPointBrno](https://www.meetingpointbrno.cz)

Plánované akce

Název	Termín	Místo	Popis
Cesta do Lvova	26.-27..09.2022	Lvov	Cestu pořádá MPO, podrobné informace Lvov
Rebuilding Ukraine with Private Sector: International INvestment Fair	29.09.2022	Kyjev - online	Akci pořádá státní agentura UkraineInvest, informace UkraineInvest
Business Day Ukraine	5.10.2022	Brno, BVV	Na akci se plánuje účast správy města Dnipro a Dněpropetrovské oblasti – informace budou zaslány na email
Meeting Point CzechTrade	6.10.2022	Brno, BVV	Jednání s řediteli zahraničních kanceláří CzechTrade Přihláška
ReBuild Ukraine	15.-16.02.2023	Varšava	Veletrh zaměřeny na obnovu Ukrajiny, plánuje se oficiální účast českých podniků od MPO, formanova@mpo.cz

CzechTrade
Česká agentura na podporu obchodu

Oksana Antonenko
Vedoucí zahraniční kanceláře Kyjev

Ivan Franko 40/10, 01054 Kyiv, Ukraine

Mob.: +380 677 051 964

Tel.: +380 44 238 61 30

E-mail: oksana.antonenko@czechtrade.cz

www.czechtrade.cz

